«Норуот күүһэ — комуол күүһэ!»

Энгсиэли

2014 сыл Олунньу 19 күнэ Сэрэдэ № 23-24 (10980)

1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр торуттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга «Сыл бастыг хаһыата»

БЭҔЭҺЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын мунньаҕыттан бэлиэтээһиннэр

Нэһилиэнньэ харысхаллаах буолуутугар управление начальника Н.Г. Парников араас субсидияларынан уонна көмолоруҥэн 17519 киһи туһаммытын билиһиннэрдэ. Улууска 2593 үлэ ветерана бааллар, 1250 инвалит, ол иһигэр 140 оҕо, учуоҥка тураллар. 2009 сылтан олорор дьиэлэргэ гаһы киллэриигэ 747 дьиэ кэргэн көмө ылбыт. 2013 сылга 142 ыал чэпчэтиинэн туһанан гаһы холбоппуттар. Быйыл маннык көмөнөн 101 ыал туһаныаҕа. Арбыныга 19, Кобөкөнгө 9 ыал итиэгэр системаҕа дьиэлэрин холботоллоругар субсидиянан туһаммыттар.

55 элбэх оҕолоох дьиэ кэргэн сельхозтехниканы ылалларыгар көмө оҥоһуллубут, 244 дьиэ кэргэн олох уустук балаһыанньатыгар түбэһэн таҥаһынан уонна ас атылаһыыга көмө ылбыттар.

* * *

Муниципальнай баайыдуолу салайар комитет сыбаалкалар уонна убаҕас отходтары тоҕорго полигон миэстэлэрин быһаара сылдьар. Маннык Намнааҕы сыбаалка аттыгар улахан карьер хастаран баран ону бөх тоҕор сиргэ туһаннахха барыыстаах буолуо диэн быһаардылар.

Бэс ыйыгар Сиэнчик олорор квартал иккис уочарата саҕаланыахтаах. Улуус киинигэр уһаайба миэстэтэ бүтэн Хамаҕаттаттан уонна Аппааныттан сир бэриһиннэрэр сорук турар. Ол чэрчитинэн Хамаҕаттаҕа 50-ча уһаайба аукцион нөҥүө үллэриллиэхтээх. Охлопков И.В. урут туһана сылдьыбыт сирдэрин ким нэһилиэстибэтигэр бэриллэринэн көрөн үлэ ыытыллан олорор дьиэни тутуу-га сир тахсыахтаах.

* * *

Аспыт нэдиэлэҕэ улуус баһылыга VI-е спортивнай оонньууларга правительство дьаһалын таһаартарыыга үлэлэспит, онуоха республика бюджета татымынан манна коруллубут үп министерстволар уонна ведомстволар тустаах бюджеттэриттэн тыырыллан Оонньуулар ороскуоттара быһаарыллыахтаахтар.

* * *

Оонньууларга штаб начальника И.Р. Попов былаан быһыытынан туох үлэ ыытыллыбытын, төһө ыалдьыт кэлиэхтээҕин, культурнай-маассабай оттүнэн бэлэмнээнин үлэ турутун билиһиннэрдэ.

Бэлиэтэнньэ
В. КАСЬЯНОВ

Дьоҕус уонна орто бизнес эйгэтигэр

ФОНДА САҤАЛЫЫ ТЫЫННАННА

Аспыт нэдиэлэҕэ улуус баһылыга А.П. Атласов СР Предпринимательстваны өйүүр Фонда салайааччытын Т.Г. Коломыцинаны уонна улуус предпринимателлэрин Координационнай Сэбиэтин чилиэннэрин кытта көрүстэ. Маннык сүүрбэ улуустааҕы Фонданы тилиннэрии, иэһин-күүһүн быһаарсыы, иннинэ оттүгэр бииргэ үлэлэһии туһунан кэпсэтии барда.

«Саҥа Фонда оҥоробут диэн үлэтин хайысхатын, былаанын торумнарын быһааран, докумуонун бөлөмнөөн олоробут. Фонд-директора талыллыба, 6 чилиэннээх Правление, 5 чилиэннээх контуруоллуур Попечительскай Сэбиэт, итиннэ 3 киһилээх ревизионнай комиссия тэрилиннэ. Фонда уставной хапытаалыгар бюджеттан 2 молуйүөнү, оттон 3 молуйүөн солкуобай нэһилиэктэртэн киирбит харчыны субсидированиеҕа ыытахпытына, Минпредтан 40% софинансирование кэлиэхтээх. 18 чилиэннээх Координационнай Сэбиэт тэрилиннэ, мантан 13-э - предпринимателлэр. Улуус киинигэр саҥа саҕалаан эрэр предпринимателлэргэ бизнес-инкубатор тутуллуоҕа», – диэн Александр Павлович кэпсэтиини саҕалаата.

«Предпринимательство сайдыытыгар болҕомтоҕутун уураргыт олус үчүгэй. Республикатааҕы Фонда – улуус Фондатын соучредителэ буоларын быһыытынан, биһиги бу тэрилтэ сөргүтүллүөн, саҥалыы тыыныынан айыныылаахтык, таһаарыылаахтык үлэлиэн баҕарабыт. Онуоха хайа кыалларынан күүс-көмө, өйөбүл буолуохпут», - диэн Татьяна Георгиевна бу кэпсэтиигэ иэһин аахса, ыга-түүрэ буолбакка, инники оттүгэр бийр санаанан салайтаран көдьүүстээх үлэни түстүүр сыаллаах-соруктаах кэлбитин биллэрдэ.

Ол эрээри, «саҥа фонданы оҥоруман, эргэҕитин сөргүтүн, кумааҕытын саһылыахха, урукку иэһи-күүһү быһаарсыахха уонна бииргэ саҥалыыттан үлэлиэххэ», - диэн эбэн эттэ. «Конкурска кыайаммыт, соторутааҕыта Центральнай Бааны кытта бииргэ үлэлиир бырааабы ылыбыт. Онтон эбии 20 молуйүөнү ылыбыт, ол харчыттан 2 молуйүөнү эйиэхэ аныахпытын сөп», - диэн бэлиэтээтэ. Фонда бэрэстэбиитэллэрэ араас хабааннаах ыйытыыларга чопчу хоруйдары биэрэн истиллэр, онон кэпсэтии суххай соҕустук, түргэнник барда.

Татьяна Георгиевна этэрин, Намнааҕы Фонда үлэтэ сүнньүнэн республика Фондатын курдук барыахтаах, ол гынан баран бэйэтэ сыалын-соругун, хайысхатын, приоритеттарын быһаарыан сөп эбит. Бары Координационнай Сэбиэт чилиэннэрэ субсидия харчытын бэйэлэрэ тыырыахтаахтар диэн түмүккэ кэллилэр.

«Ленские зори» ООО директора Ю.П. Ермолаев биир халыыптаах балааккалары атыыһыттарга аҕалыахпын сөп диэн этии киллэрдэ. КС уопсай аһылыгын комиссиятын бэрэссэдээтэлэ К.Н. Протопопов хорчуопка сирэ олус кыараҕаһын, предпринимателлэр сири тыырыыны саҕалыыры модьуйалларын бэлиэтээтэ. Күрэхтэри холкутук көрүөн баҕалаах дьоҥҥо оҕолорун аҕыйах чаас көрөр-истэр (почасовой присмотр детей) оҥөтүн оҥоруон баҕалаахтарга босхоломмут детсадтары уларсыы боппуруоһа улахан сэҥээриини ылла.

Предпринимателлэр сэргэхсийэн, тахсыылаахтык үлэлээн эрэллэр. Координационнай сэбиэт чилиэннэрэ актыыбынайдык бары тэрээһиннэргэ хап-сабар кыталларга хайҕаллаах. Ол эрээри, биирдиилээн дьон соччо уотаҕүөһэ суох, аат эрэ харата биирдэ эмэ көстөн аһаллар. Маннан сибээстээн, КС салалтата сэбиэт үлэтин хааччахтыыр, бытаардар чилиэннэри састааптан таһаран баран, атын дьону киллэриэххэ диэн быһаарыы ылынаары гынарын биллэрэр.

Координационнай сэбиэт пресс-сулууспата

Кэрэ эйгэтигэр

ДЬӨҺӨГӨЙ ОҔОТУН ҮЙЭТИТЭР СОРУКТААХ

Биһиги улууспутугар олунньу 7 күнүгэр И.П. Сивцев аатынан Намнааҕы историко-этнографическай музейга Күн дьөһөгөй оҕотун үйэтитэр сыаллаах бастакы этэлгэ, эриэккэс экспонаттардаах бэртээхэй быыстапка аһылынна.

Атааннаах-моҥоннөөх аан ийэ дойдуга үс саха үөскүөҕүттэн сахалар ат кололоннон, миинэр миҥэлэнэн тыйыс айылҕалаах дойдуга тарҕанан быстан-сүтэн хаалбакка баччаанга диэри этэҥҥэ үкэлэн, үүнүү-сайдыы тускулун тутан кэллибит.

Сахабыт сылгыта, төһө да тыйыс дойдуга үөскээтэр, эстибэт-быстыбат үөстээҕинэн, киэҥ сырыыны, сыналҕаннаах айаны тулуйарынан, миньигэс, иҥэмтэлээх этиэн, үүгүнэн сир үрдүгэр баар хаппык да боруода сылгы киниэхэ тэҥнэһэр кыаҕа суох.

Биһиги сахабыт сылгыта баар буолан хотугу сирдэр чинчиллибиттэрэ, аһыллыбыттара. Сахабыт сылгыта баар буолан хас эмэ сүүһүнэн көстоох сиргэ таһаҕас таҥыллыбыта, дьаам сүүрдүллүбүтэ, суоллыс оҥоһуллубута, сир баайа чинчиллибитэ, булуллубута. Сахабыт сылгыта баар буолан аспыт ыарахан, кураан-сут, аас-туор кэмнэргэ саха дьоно эстэн-быстан хаалбакка хас эмэ үйэлэри нөҥүөлээн этэҥҥэ тийиэн кэллибит.

Быйыл, Сылгы сылынан сибээстээн, улуус сылгыһыттарын санааларын көтөҕөр, сыналҕаннаах, үгүс түбүктээх-сыралаах үлэлэрин улуус олохтоохторугар билиһиннэрэр уонна эдэр ыччакка сылгыны иитии историятын тиэрдэр сыаллаах быыстапканы тэрийиигэ Емельян Ярославскай аатынан республикатааҕы музей директора Егор Спиридонович Шишигин уонна бу музей биллиилээх үлэһиттэрэ улахан комоҥу оҥорбуттар.

Быыстапка аһыллыытын кэрэһэлиир аалай кыһыл лиэнтэни Россия музейдарын ассоциациятын Бырабылыаннаатын чилиэнэ Егор Спиридонович, быыстапка сүрүн экспонатын автора, биллиилээх таксодермист Иннокентий Семенович Павлов уонна «Нам улууһа» МТ ТХУ начальника Ефим Ефимович Гоголев кырыйдылар. Уорүүлээх түгэҥҥэ мустубут дьону норуот тойуксута Семен Алексеев, импровизатор-хомусчут Максим Аргунов хомуска доҕуһуоллааһынынан эҕэрдэлээн, алҕаан, Күн дьөһөгөй оҕотун үтүө аатын үрдэтэр дорҕоонноох тойугу туойан доллоһутта. Ол кэнниттэн олохтоох музей директора А.И. Копырин киирии тылы этэн баран эҕэрдэ тылы республикатааҕы музей директорыгар Е.С. Шишигиҥҥэ, археолог В.В. Поповка, ТХУ начальника Е.Е. Гоголевка, культура управлениетын начальникэ И.С. Новиковка, краевед И.З. Кривошапкиҥҥа, норуот маастардарын ааттарыттан «Абылаҥ» студия салайааччытыгар В.П. Ивановаҕа, улуус Ытык киһитигэр К.Н. Тихоновка биэрдэ.

Александр Иванович быыстапканы тэрийиигэ көхтөөхтүк кыттыбыт, көмөлөспүт дьоҥҥо: Е.С. Шишигиҥҥэ, И.С. Павловка, В.В. Поповка, В.П. Ивановаҕа, М.П. Сыромятниковаҕа, И.З. Кривошапкиҥҥа Махтал суруктары туттарда. Егор Спиридонович Шишигин бу тэриллибит быыстапканы уонна музей ыытар, тэрийэр үлэтин үрдүктүк сыаналаата.

Бу быыстапка сүрүн экспонатынан биир дойдулаахпыт, таксодермист Иннокентий Семенович Павлов оҥорбут симэхтээх саха сылгытын чуучулата буолар. Бу экспонат аан дойду араас куораттарыгар (Москва, Париж, Токио уо.д.а.) тэриллибит быыстапкаларга туруоруллубут, кэрэхсэммит. Сүрүн экспонаты сэргэ бу быыстапкаҕа республика, Россия куораттарыгар, ону аанан тас дойдуларга бастыг оҥоһуктара, тиктит иистэрэ көрдөрүллэн үрдүк сыанабылы, биһирэбили ылбыт биһиги улууспут уран тарбахтаах маастардара тиктит сылгы тэриллэрэ, симэхтэрэ туруоруллубут. Балары сэргэ Намнааҕы дизайн уонна технология колледжын студенарынан кылтан оруллубут, тигиллибит мындыр оҥоһуктара уонна улуус Ытык киһитэ Константин Никонович Тихонов өбүгэлэриттэн хаалбыт ат былыргы симэҕин уларсан туруортарбыта быыстапкаҕа биир дьоһун миэстэни ылаллар.

Улууспутугар аан бастакынан аһыллыбыт бу олус үчүгэй быыстапка улуус олохтоохторун, ыалдьыттарын көрүүтүгэр ыйтан ордук туруоҕа. Сахалыы куттаах элбэх киһи бу быыстапканы көрөн-истэн элбэҕи билиэ, дуоһуйан барыа, сахабыт торут дьарыгын сыаналыа, үйэтитиигэ дьулуһуо диэн эрэнэбит.

И. ИВАНОВ

Кэһии - кэһиэхэ

Отдел үлэһиттэриттэн, ветераннарыттан сорохторо хаһыат да сылыв хаан туттараллар. Кинилэр ортолорутар сэрии буолла турар сирдэриэр суруйуспалаабыт сотрудниктар баалдар. Бу күн ким эрэ олоҕун быыһаары хаста да хаан туттарбыт, милиция ветерана Л.А. Зыряновы, начальник солбуйаччыта М.М. Кокарев, участковай А.С. Кириллин, Андрей Ощепкин, Фелот Богимов, Альберт Кобяков, Иван Максимов о.д.а. бэйэлэрин хааннарын дьон туһугар туттардылар. Бу үтүө быһыы атыттарга холобур буолар, ишиктин даданы салдаран барыаҕа.

«ТАПТАЛ ХААППЫЛАТЫН БЭЛЭХТЭЭ»

Олунньу 13 күнүгэр улуустаары ИДьУО-тэрийиллибит «Таптал хааппылатын бэлэхтээ» диэн акция тэриллибит. Бу акцияҕа кыттыбыт полиция сотрудниктара, милиция ветераннара бу күн хирургическай отделениеҕа кэлэн хаан туттардылар. Ис дьиэлэ отделын араас сулууспаларын: участковайдар, ГАИ, силиэстийэлиир отдел, дьиҥнээхтэй чаас сотрудниктара хааннарын биэрдилэр.

Саха сирин норуоттарын VI -с оонньууларын корсо

Олунньу 12 күнүгэр "Ленскай ынаҕылыах" МТ дьаһаатта ынаҕылыах тэриллэрин салайаччылара, туяҕылар салайаччылара, общественнайдар туһан ТОС-ра (территориальное общественное самоуправление) тэрийэн уонна VI оонньуулаҕа бэлэмнээн туһунан кэпсэтии буолуоларын этэҥ. Село баҥылытын социальнай боппуруоспарга солбуйаччы С.П. Ядрихинскай ТОС-тара тэрийэн общественнайы түмэргэ, улаханнык тэрийэргэ кодьуустээҕин бэлиэтээн турар, дьаһалта оттүгүн кэмо баар буолуо диэн эрдиэрдэ. Кэпсэтии түмүгүнэн мунньах кыттыыларын аҥаатыыны, сувенирдары бэлэмнээһини, хорчуоппалары тэрийиэхтээх. Дьокуускай куорат, Муома, Чурапчы улуустарын делегацияларын Нам селота корсуохтээх. Дьокуускай куорат делегациятын "Намхоммунтеплоэнерго АО, Муома улууһун делегациятын оҕо приюта, Чурапчы улууһун делегациятын РЭС тэрилтэтэ сэттиллэр.

СЕЛО ООННЬУУЛАРГА БЭЛЭМНЭНЭР

Мунньахха СР юстициятын госкомитетын председателэ, "Ленскэй ынаҕылыах" МТ куратора С.М. Гурьева, кини солбуйаччыта В.В. Римунцева кыттыбыттар.

Урут Нам селотугар 15 туяҕо баар эбит буоллаҥна бу туяҕолэри хоҥбоппуттан 7 ТОС тэриллибит. Биирдиэн ТОС-на 3-түү туяҕо киирбит. 2 №-дээх "Строительный" ТОС председателинэн В.В. Прокопьева, 3 №-дээх "Үрдэл" ТОС председателинэн С.Г. Кокарев, 4 №-дээх "Кэскил" ТОС председателинэн А.И. Харитонова, 5 №-дээх "Ипподром" ТОС председателинэн К.С. Винокурова, 7 №-дээх "Сайдыы" ТОС председателинэ А.С. Ядрихинская талыллыбыттар.

Мунньахха кэлбит туяҕолор олохтоохторо ТОС-ка киирэргэ мунчаарар боппуруостарын ыйыттылар. Ол курдук, ТОС юридическай сирэй буоларын түбэлтэтигэр иллэҥ телефуоннаах, село бюджетыттан үптэниэхтээх, граннарга киирсэн харчы киллэриэхтээх. Юридическай сирэй буоларга элбэх документ хомуйуон хомуллуохтаабыт этилиннэ. Онуоха ТОС-тар "биһиги кыайан документтары хомуйсуохпут суоҕа" диэн эппиттэригэр С.М. Гурьева юридическай сирэй буолбанна да эрэ үлэлиэххэ сөбүн, барытыгар субэлээн амалаах комолоҥуохтэрин, бу пилотнай программа сэттиллэр.

Мунньахха С.Р. юстициятын госкомитетын председателэ, "Ленскэй ынаҕылыах" МТ куратора С.М. Гурьева, кини солбуйаччыта В.В. Римунцева кыттыбыттар.

Урут Нам селотугар 15 туяҕо баар эбит буоллаҥна бу туяҕолэри хоҥбоппуттан 7 ТОС тэриллибит. Биирдиэн ТОС-на 3-түү туяҕо киирбит. 2 №-дээх "Строительный" ТОС председателинэн В.В. Прокопьева, 3 №-дээх "Үрдэл" ТОС председателинэн С.Г. Кокарев, 4 №-дээх "Кэскил" ТОС председателинэн А.И. Харитонова, 5 №-дээх "Ипподром" ТОС председателинэн К.С. Винокурова, 7 №-дээх "Сайдыы" ТОС председателинэ А.С. Ядрихинская талыллыбыттар.

Мунньахха кэлбит туяҕолор олохтоохторо ТОС-ка киирэргэ мунчаарар боппуруостарын ыйыттылар. Ол курдук, ТОС юридическай сирэй буоларын түбэлтэтигэр иллэҥ телефуоннаах, село бюджетыттан үптэниэхтээх, граннарга киирсэн харчы киллэриэхтээх. Юридическай сирэй буоларга элбэх документ хомуйуон хомуллуохтаабыт этилиннэ. Онуоха ТОС-тар "биһиги кыайан документтары хомуйсуохпут суоҕа" диэн эппиттэригэр С.М. Гурьева юридическай сирэй буолбанна да эрэ үлэлиэххэ сөбүн, барытыгар субэлээн амалаах комолоҥуохтэрин, бу пилотнай программа киллэриэхтээх. Юридическай сирэй буоларга элбэх документ хомуйуон хомуллуохтаабыт этилиннэ. Онуоха ТОС-тар "биһиги кыайан документтары хомуйсуохпут суоҕа" диэн эппиттэригэр С.М. Гурьева юридическай сирэй буолбанна да эрэ үлэлиэххэ сөбүн, барытыгар субэлээн амалаах комолоҥуохтэрин, бу пилотнай программа киллэриэхтээх. Юридическай сирэй буоларга элбэх документ хомуйуон хомуллуохтаабыт этилиннэ. Онуоха ТОС-тар "биһиги кыайан документтары хомуйсуохпут суоҕа" диэн эппиттэригэр С.М. Гурьева юридическай сирэй буолбанна да эрэ үлэлиэххэ сөбүн, барытыгар субэлээн амалаах комолоҥуохтэрин, бу пилотнай программа

Улуус баҥылыгын колонката

ААСПЫТ НЭДИЭЛЭҔЭ

Ааспыт нэдиэлэҕэ бинир сүрүн тэрээһиннэн улууспут урукку баҥылыга А.Н. Ядреев Аҥарас сурутуттан Үөдэй ыһыллыгэр «Төгүрүк остуол» туһа хаалаан уутуттан хайдах оруҥнэрбит туһунан кэпсэтии ыытылыыбытын ааҕыам этэ. Маҥа Дьокуускайтан Өлүүнэ бассейнын управлениетын салайаччы И.М. Андросов тахсан туох үлэ ыытылларын билиҥиннэрдэ. Ил Түмэнтэ депутаттарбыт А.И. Еремеев, Н.И. Румянцев уонна ыосаллаах быһыы-майтыы управлениетыттан Н.С. Иванов кыттыыны илдьэ кэлэн дьүүллэһии буолла.

Быйыл улахан тымныы балачча өр туран муус халыҥата, хаарбыт да элбэх, онон хаалаан уутун кутталы бэбиэскэттэн уҥуллубат. Ишиктин хаалаан уутуттан сэрэтии үлэтин үбүлээһин республика бюджетыгар анал ыстатыйалан коруллэрин сөтиҥэххитин иннэ.

VI спортивнай оонньуулардарбытыгар быыстаммыт үлэлэри үбүлээһин толору быһаарылынна, бу кэмнэргэ ордук чуолаан саҥа киирэр объектары электроэнергиинан хааччыйыыга документ оҥоруон, бырайыактар оттүлэриэн түргэнник ыытарыахпытын иннэ.

Улууска предпринимательство фондатын үлэтин хаттаан соргутан тэрийэргэ республика предпринимательствоҕа министерствотын иннинэн фонда салайаччыта Т.Г. Коломыцина тахсан икки оттүгүн ойдоһон быһаарыныы ылыллыбыт. Онон улуус бюджетыттан 2 мил. солк. көрбүппүтүгэр фондаттан эбии 2 мил. солк., уопсайа 4 мил. солк. предпринимателлэри ойуурга добуоччу үп буолуоҕа. Кэлэр оттүгэр сылын аайы кыттыгас үбүлээһин кэмэйин улаатыннаран истэхпитинэ биир оччоҕо элбэх үбү республикатаары фондаттан ылыахпыт, оччотугар улуус предпринимателлэригэр көмө күүһүрэн иннэҕэ.

Александр АТЛАСОВ

Миграционная служба информирует

О РЕГИСТРАЦИОННОМ УЧЕТЕ ПО МЕСТУ ЖИТЕЛЬСТВА НОВОРОЖДЕННЫХ ДЕТЕЙ

В ФМС России участились случаи обращения граждан о разъяснении порядка регистрации по месту жительства новорожденных детей и правомерности привлечения к административной ответственности родителей за их несвоевременную регистрацию по месту жительства. Учитывая актуальность затронутого вопроса, ФМС России полагает необходимым сообщить следующее.

Закон Российской Федерации от 25 июня 1993 г. № 5242-1 «О праве граждан Российской Федерации на свободу передвижения, выбор места пребывания и жительства в пределах Российской Федерации» (далее – Закон) обязывает граждан Российской Федерации независимо от возраста регистрироваться по месту пребывания и по месту жительства в пределах Российской Федерации (статья 3).

Граждане, прибывшие к месту жительства, обязаны не позднее семи дней со дня прибытия обратиться с заявлением по установленной форме к должностным лицам, ответственным за регистрацию, либо подать его и другие предусмотренные настоящим Законом документы в форме электронных документов через единый портал госуслуг (статья 6 Закона).

Обязанность по регистрации несовершеннолетних детей, не достигших 14-летнего возраста, возлагается на их законных представителей, т.е. на родителей либо на опекунов.

Порядок регистрации несовершеннолетних граждан, не достигших 14-летнего возраста, регламентируется пунктом 28 Правил регистрации и снятия граждан Российской Федерации с регистрационного учета по месту пребывания и по месту жительства в пределах Российской Федерации, утвержденных постановлением Правительства Российской Федерации от 17 июля 1995 г. № 713.

Учитывая, что Федеральный закон от 15 ноября 1997 г. № 143-ФЗ «Об актах гражданского состояния» устанавливает обязанность подачи родителями заявления о рождении ребенка в орган записи актов гражданского состояния не позднее чем через месяц со дня рождения ребенка, ФМС России исходит из того, что они должны обратиться в установленном порядке с заявлением о регистрации по месту жительства ребенка не позднее семи дней со дня получения на него свидетельства о рождении. Если родители проживают раздельно, при выборе места жительства ребенка им следует руководствуются требованиями гражданского (статья 20 ГК РФ) и семейного (статья 65 СК РФ) законодательства Российской Федерации.

ЗАБОЛОЦКАЙ МИХАИЛ СЕМЕНОВИЧ – БАҤЫЛЫККА ДОСТОЙНАЙ КАНДИДАТ

Биһиги, «Намкоммунтеплоэнерго» Хатырыктаабы учаастагын үлэһиттэрэ «1 Хомустаах нэһилиэгэ» МТ баҥылыгын дуоһунаһыгар кандидатынан Заболоцкай Михаил Семенович турбутун биһирии иннитибит. Михаил Семеновичтыын 2001 сылтан коммунальнай хаһаайыстыба эйгэтигэр биир тэрилтэҕэ үлэлиахпититтэн алтыһан кэллибит уонна үлэтигэр үрдүк эппиэтинэстээх, бэриниилээх, хаһаайыстыбанай кини быһыытынан сыаналыыбыт. Улууска олох-дьаһах коммунальнай хаһаайыстыба үлэтэ үрдүкү таһымҥа тахсарыгар, тэрилтэ инники сайдарыгар кыаҕын, дьоҕурун биэрдэ. Кини салайар 1 Хомустаах учаастага «Намкоммунтеплоэнерго» биир бастыҥ тэрилтэтэ буолар. Кини уонтан тахса сыл нэһилиэк биир улахан, ыарахан үлэлээх тэрилтэтин салайан улаханнык хаһаайыстыбаннай үлэҕэ уопутурда.

Кэлэр быыбарга «1 Хомустаах нэһилиэгэ» МТ баҥылыгын талыллыаҕына, дьонун-сэргэтин ытэҕэлин ылларыына биһиэхтиин, коруутүн, туох баар сатабыллын торообут нэһилиэгэ оссо чэчириҥ сайдарыгар күүскэ үлэлиэ диэн биһиги бүк эрэллээхпит.

1 Хомустаах ыччат-мааны дьоно Заболоцкай Михаил Семеновичы баҥылыгынан таллаххытына сыыстарыаххыт суоҕа.

В. ВАСИЛЬЕВ,
ОДьКХ ветерана
Н. ДЬЯКОНОВ,
учаастак ветерана
Ж. СОРОПОВ,
местком председателэ
(«Хомустаах 1 нэһилиэгэ» МТ баҥылыгар кандидат Заболоцкай М.С. быыбардыыр фондатыттан толоно)

Үөрэх эйгэтигэр

ҮРДҮК ТАҺЫМНААХ СҮБЭ-МУННЬАХ

Тохсунньу 31 күнүгэр Үөдэй нэһилиэгин сайа таас оскуолатыгар, барыбытын долгутар, олоччо сотору кэмнэн киириэхтээх үөрэх-иитии хаачыстыбатын үрдэтэр сайалаах эффективнай контракт тула улахан сүбэ-мунньах буолан аста. Мунньахха үөрэх барыа тэриллэрин салайаччылара, үлэһиттэрэ кыттыыны ылылар. Ол курдук, үс сөпкөнэн: уонкан үөрэхтээһин тэриллэрэ «Эффективнай контракка олоҕуран сайа үлэ систематын оҥоруу», оскуола иннинэ үөрэхтээһин тэриллэрэ «Оскуола иннинэҕи үөрэхтээһиҥнэ ФГОС киириитэ» уонна эбии үөрэхтээһин тэриллэрэ «Эбии үөрэхтээһиҥнэ эффективнай контрагы олохтоохун» диэн темалар тула консэптилэр, ырыыттылар. Маны таһынан, биэс болоххо арахсан "Деловой ооньуу буолла". Бастакы болоххо – оскуола дириэктэрдэрэ "Сетевое взаимодействие образовательных организаций в условиях введения эффективного контракта", иккис болох – дириэктэрдэри үөрэх чаҕыгар уонна научнай методическай үлэҕэ солбуйаччылар "Показатели эффективности деятельности руководителей ОО", үһүс болох – дириэктэри иитэр үлэҕэ солбуйаччылар, соципедагогтар уонна психологтар "Критерии эффективного контракта", төрдүс болох – детсад сэбиэдиссэйдэрэ "Введение эффективного контракта в ДОУ", бэһис болох – методическай холбоһук сэбиэдиссэйдэрэ уонна педагогтара "ЕГЭ для учителей: за и против" диэн темаларга проект оҥорон көмөстилэр, саалаларын атастастылар. Бу кэнниттэн пленарнай чааска үөрэх управлениетын начаальника О.Н. Протопопов, Идэни үрдэтиигэ уонна үөрэҕи сайыннарар Институт сетевой үөрэхтээһин кафедратын сэбиэдиссэйэ М.В. Уйгуров уонна Нам улууһун сэбиэтин депутаттарын председателэ И.Р. Попов тыл эттилэр. Деловой ооньуу түмүгүнэн биэс болох салайаччылара саналарын эттилэр. Ол кэнниттэн үөрүүлээх быһыыга-майгыга араас кэмнэ үлэлээбит, үлэлии сылдьар учууталлар, интэриэнэттэр сыралаах, эйгэлэ суох улаларын сыаналаан СР Үөрэҕин уонна Айылҕа харыстабылын министерствота, Намнаады үөрэх управлениета түөскэ аннньыллар балыалэрин, бочуотунай грамоталарын, махтал сурукта, туттардылар.

Тэрээһин чэрчитинэн биһиги бу сүбэ-мунньахха сылдьыбыт улэһиттэр туох саналаахтарын ыйыталастыбыт.

Дорофеева Л.М. – Граф Бөҕөрөгөн «Ромашка» детсад уонна Индеева Саргылана Руслановна Хамаҕаттаатаабы 1 №-дээх «Сарыал» детсад салайаччылара: «Быйыл тэрээһин, биһиги саныабытыгар, олус интэриэһинэй, саҥа көрүүлээх, үрдүк таһымнаахтык аста. Биһиги 2 болоххо арахсан: «Оскуола иннинэҕи үөрэхтээһиҥнэ ФГОС киириитэ» уонна «Оскуола иннинэҕи үөрэхтээһиҥнэ эффективнай контрагы олохтоохун» туһунан консэптибит. Сүрүн иитиннэриннэ Троева-Лутинова Лена Дмитриевна, идэни үрдэтиигэ уонна үөрэҕи сайыннарар институт оскуола иннинэ үөрэхтээһин кафедратын дассыына жилээн-саҕалаан ыытта. „Деловой ооньуу" түмүгүнэн эффективнай контракт киирэрэ сөптөөх, барыа биирдэ үлэлиирбитигэр хайыеха биирэр эбит диэн түмүккэ кэллибит».

Осипова А.Н. – Модут орто оскуолатын иитэр үлэҕэ дириэктэри солбуйаччы: «Тэрээһиҥнэ бэйэм хохтоохтук, интэриэстээхтик «Эффективнай контракт критерийдэрэ» диэн секцияҕа кыттыбыт. Секция иитэр үлэҕэ дириэктэри солбуйаччылары, эбии үөрэхтээһин специалистарын, педагогтарын муста. Секция салайаччыта үөрэх управлениетын иитэр үлэҕэ отделын сэбиэдиссэйэ Рехлясова Н.С., секция деловой ооньуу форматынан барда. Билсиһии кэнниттэн болохторүнэн хайдыһан эффективнай контрагы араас оттуттан ырыттыбыт. Кыттаачылар интэриэстэрэ үрдүгүн, тохтоло суох кэпсэтиһии, проблемнай оруттэри бэлиэтээн туруоруу, болахтарга үлэлэһии түмүгэ кирдэрдэ. Эффективнай контракт критерийдэрэ ессо үчүгэйдик көрүллүөн наадатын быһаардыбыт. Эбии үөрэхтээһиҥнэ үп-харчы кыратын, хамнас кыра буолан эдэр специалистар тохтооботторун, эффективнай контракт эбии үөрэхтээһиҥнэ киириитигэр сөптөөх усулуобуйа тэриллэ илигинэ киирэн эрэрин бэлиэтээтилэр. Өр сылларга үөрэх управлениетын социальнай-психологическай үлэ мэтодиһиинэн үлэлээбит, үөрэҕирии систиэмэтин бэтэрээнэ Иванова Валентина Петровна, үлэлии сылдьар педагогтарга бэйэтин баҕа санаатын, толкуйдарын аннитэ интэриэһинэй уонна долгутуулаах буолла. Тэрээһиннэн эмиэ саҥа саныаалаах, өйдөбүлээх бардыы диэхтиин сөп».

Пермякова М.Г. - 2 Хомустаах орто оскуолатын дириэктэрэ: «Тэрээһин үрдүк таһымнаахтык аста, биириэмэни сөпкө аттаран, тутуһан сүрдээх эйгэтинэ эстээх, тыгаанныаах бочуруос тула кэпсэтии буолла. Ол курдук, мин санаабар, хас биирдии тэриэтэ салайаччыта улууспут үөрэҕириитэ сайдарыгар бэйэтин кылаатын киллэрэргэ олук көҥүнэ. Салайаччылар болохторүгэр көрүллүбүт бырайыактар үлэҕэ киирдэхтэриэ Наммыт улууһун үөрэҕириитэ кодьүүстээхтик үлэлиэ этэ. Хас биирдии оҕо туһугар сомоҕолоһон биир ситиминэн, саныабытын түмэн үлэлиэххэйиҥ».

Уварвская С.П. - үөрэх управлениетын методиһа: «Учууталларга БКЭ» диэн деловой ооньуу көмөтүнэн учууталлар саныаларын иитиннибит, ол курдук педагогтар иккиэн хамаанда араҥхан бэйэлэрин бырайыактарын экспертэргэ кэмүскээтилэр. Темабыт биллиэн уһулуччу суолталаах буолан учууталлар кохтоохтук кыттыннылар. Ооньуу бүтүүтэ сөбүлэһэр уонна утарар (за и против) этиилэри киллэрэн туран SWOT – анализ оҥоһуллуна. Үлэбит түмүгэр суолталаах этиилэри учуоттаан туран маннык саныаҕа кэллибит: учууталларга БКЭ киирэр түгэнигэр, сыл аайы буолбакка 5 сылга биирдэ аттестационнай көрүү курдук киллэрии; БКЭ аатын арыый да уларытан биириэххэ наада, наһаа оҕолорбут курдук буолбат сыалтан; БКЭ үөрэх таһымын үрдэтэр кыахтаах; учуутал бэйэтин сыаналыыра үрдүүр. БКЭ киирэригэр учууталлар моральнай-психологическай бэлэмнэрэ суох».

Ити курдук, эффективнай контракт киириитэ үөрэх, иитии хаачыстыбатын үрдэтиигэ олус улахан оруоллаарын тоҥоруолоон этиэххэ наада.

***М.С. ПЕТРОВА**, үөрэх управлениета,*
Семен АРГУНОВ

СР правительствотын отчуота

БӨТҮҮ. Олунньу 4 күнүгэр Бөтүү нэһилиэгэр ыытыллыбыт, ситэриилээх былаас уорганын 2013 сылларын үлэтин отчуоттуур мунньаҕар 50 олохтоох кыттыыны ылла. Отчуоту СР баайга-дуолга уонна сирга сыһыаннаһар министрин солбуйаччы Никифоров Михаил Викторович иитиннэрдэ. Нэһилиэк олохтоохторо отчуоту дьүүллэһиигэ кохтоохтук кыттыннылар. Араас хабаанньах 25 боппуруос бэриллибэт. Ол курдук, Дьокуускай куораттан киэтиллэн дьиэ атыылаһыахха сөп дуо? Үлэ ветераннара дьиэлэрин ремонтаабалларыгар хаһы көрүүлэр дуо? Нэһилиэк спортаала хаһан ситэри тутуллуой? Хатырыкка диэри суол асфальтааһына хаһан саҕаланыай? Сыл аайы нэһилиэктэр ууга баралларын бириччиэтин туоратарга, туох чинчийэр үлэлэр барыллаарый? ИП «Лаз» полуоктара аччыа дуо? Иньэр уулу ыраастыырга туох үлэ барыаҕай диэн уоллаа боппуруостарга толору эппиэти ылылар.

Кэпсэтиигэ кыттыбыт М.Ф. Кугданов Нам-Хатырык суолун асфальтааһына, эрчэ суолуун коппорер, дириҥэтэр үлэни былааннаан ыытар наадатын, Сивцев М.П. одуруот аһын, хортуоппуйу омуктарга быалдьатан эрэбит, эпиннитин бу саҕаҕа нэһилиэннньэни тардан, бэйэ бородуукчуйатын батарыыга былааннаах үлэ барыан наадатын эттилэр. Овошешникова М.И. Нам улууһугар Дьокуускай куораттан үөрэнэр студеннарга диэн тутуутун. Осипова М.М. саҥа оскуола, Софронова Н.С саҥа детсад тутуллаларга наада диэн туруорустуулар. Суздалов И.С. эдэр ыччаты тыа хаһаайыстыбатыгар чугаһатыахха, тыабытын, айылҕабытын умнан, тэйан эрэбит диэн саныаатын үлэлэһиннэ. Сивцева А.А, Суздалова С.П. нэһилиэк хураторынан ананан үлэлии сылдьар Яна Владимировна Наумовараа үгүс сүбэтин-аматын, кэмэтүн ыйын махталларын тиэртилэр. Мунньах түмүгүнэн нэһилиэк олохтоохторо ситэриндэхх былаас үлэтин 100% бөҕирээтилэр.

***В. КОЛЕСОВА**, Бөтүү*

НЭҺИЛИЭННЬЭ ТУГУ ТУРУОРСАРЫЙ?

ҮӨДЭЙ. Олунньу 5 күнүгэр Үөдэй нэһилиэгэр Саха республикатын Правительствота 2013 сыллаах үлэтин нэһилиэк олохтоохторун иннигэр иитиннэрдэ. Үөрсайа 87 киһи мустан кохтоохтук кыттыбыт. Сүрүн дакылааты болох салайаачыта Саха республикатын ыччат уонна дьиэ хаҥэн политикатын министирэ А.С. Владимиров иитиннэрдэ. Олохтоохтор сыл аайы айылҕа содулуттан халаан уутуттар эмсэҕэлиир кыһалҕаны көрсөр буолан, бу боппуруоска сытыытык тохтоотулар. Ол курдук, Зырянов И.А., нэһилиэк депутата, олохтоох баһаарыынай чаас начаалыгар, олохтоохтор аатларыттан дамба тутуутун туруоруста. Маны таһынан, нэһиэннэккэ почта дьиэтэ суоҕунан, ууга барар нэһилиэккэ экспериментальнай сибээс дьиэтин тутуутун боппуруоһа быһаарыллыа дуо? – диэн ыйыталаста. 2012 сылларааҕа саҥа оскуола тутуутугар урукку таас оскуола сваайын көтүрэргэ, ыраастыырга үлэлээбит олохтоох уолаттар «Батыретрой» нөҥүө дуоҕа бэрдьаһан үлэлээбит хамнастарын баччаанга дылы ылла иликтэрин иитиннэрдэ.

Константинов В.П., олохтоох предприниматель, атын регионнарга экспериментыгар быһыытынан электроэнергия норматив киллэрэн эрэллэр, ол биһигэ сахабыт сирин эмиэ таарыйар дуо? – диэн туоһуласта. «Чуораанчык» оҕо саадын сэбиэдиссэйэ Ю.Ю. Черноградская, былырыыпыгы халаан уутуун кэнниттэн эргэ детсады көтүрэн көҥөрөннөр саҥа детсад тутуллан үөрүүлээхтик аҕыллан баран, күн бүгүнүгэр дылы үлэлээбэккэ турарын тоҥоҕолоон этта.

Эверстов К.К., нибэлиитэр общественнайын бэрэссэдэхтэлэ, улуус кинигэр улахан тэриллэргэ, ордук кинн балыыһаҕа паллуус тоҕо суоҕун, хайдах быһыылаахтык, ханнык программанан тутуллуохтааҕын ыйыталаста. Абрамова П.К., түөлбэ салайаччыта, нэһилиэк, дьон-норуот туһугар сүүрэр-көтөр общественнай үлэҕэ үлэлиир дьоҥҥо государственнай наҕараадалар, ураты өйөбүллэр баар буолуохтара дуо? – диэн ыйыталаста. Федотов П.Е., пенсионер, тыа хаһаайыстыбатын салаатыгар сүөһү сылын аайы аҕыйыы турарыгар тохтоото.

Сысолятина А.С., ветеран сэбиэтин бэрэссэдэхтэлэ, тыа сиригэр эдэр специалистар кэлэн олохсуйалларыгар дьиэ тутуута, тыа хаһаайыстыбатыгар биирдиилээн чаһаҥнай сүөһүү тутар ыаллары ойоон 3, 5 ыаллар ынахтан итэҕэйэ суох субсидиялыы көрөллөрүгэр, сайылыктарга уот ситимин тардыытыгар өйөбүл буоллаларыгар туруоруста. Федотов В.Е., пенсионер, республика үрдүнэн сытыытык турар онкологическай диспансер тутуутун, «Сахабулт» тэриллэнин тоҕо атыылабыттарын уонна республика үрдүнэн айылҕа харыстабылын боппуруоһа биир сүрүн эйгэ буоларын учуоттуулларыгар ыйда.

Свинобоев М.И., пенсионер, урукку оттуттар эрүһү дириҥэтэр үлэ күүскэ ылытылларын эттэ. Кэлиэхтэ сылларга дириҥэтин үлэтэ ыытыллыбат буолан, оруос кумаҕынан туолан, билигин уу атын хайыеханан суолун оҥостон кэлэр буолла. Ядреев А.Н., пенсионер, республика үрдүнэн төһө ыччат орто уонна үрдүк үөрэҕи бүтэрэллэрин, онтон төһөтө тыа сиригэр үлэлээн хаачыллаларын, аныгылыы тутуулаах животноводческай комплекстар төһө кодьүүстээхтик үлэлиилэрин туһунан ыйыталаста. Эдэр специалистар тыа сиригэр үлэлээх буолалларын хаачыйар иннитэн утумнаахтык дьарыктаналларыгар, үөрэх, доруобуйа, нэһилиэк кыһалҕатыгар болҕомтону ууралларыгар, үөрэх тэриллэриигэр кадровай, үлэ-хамнас оттуттар биир кэлимнык күүстээх үлэ ыытылларыгар саныаатын эттэ.

Отчуот сүүмэрдэнэн олохтоохтор дамба тутуутун боппуруоһун күүскэ туруорустулар. Түмүккэ нэһилиэк дьоно-сэргэтэ аастыт сыллаары үлэ түмүгүн 100% бөҕирээтилэр, оны таһынан, кэлиэхтэ сылларга нэһилиэги болҕомтоҕо ылан үгүс үлэни ыытыыллыбыт барыа махталларын тиэртилэр.

***Е.А. ЭВЕРСТОВА**, Үөдэй*

Улуус дьаһалтатын отчуота

НЭҺИЛИЭННЬЭНИ ТУОХ ДОЛГУТАРЫЙ?

Тохсунньу 23 күнүгэр, Нам улууһа МТ баһылыгын экономика саҕаатыгар солбуйаччы Шарапова Л.И. салайаччылаах болох Нам улууһун баһылыгын 2013 сылларааҕы үлэтин отчуотун Бөтүү нэһилиэгэр оҥордо. Отчуокка барыта 35 нэһилиэк олохтоохо кыттыыны ылла. Баһылыгы экономикаҕа солбуйаччы Шарапова Л.И. отчуоту иитиннэрбитин кэнниэ, олохтоохтор бэйэлэрин долгутар боппуруостарын ыйыталастылар. Ол курдук, Нам улууһугар интернет ситима хаһан тупсуоҕай? Үөрэх тэриллэриигэр эбии үбүлэһии көрүллүө дуо? Нэһилиэккэ детсад тутуута былааннаах хаһан киирэй? Ынах, сылгы төбөтүгэр субсидия көрүллүө дуо? Нэһилиэккэ хаһан фельдшер аныылларын уо.д.а. ыйыттылар. Барыта 17 араас боппуруос киирбитигэр, туһаанныах специалистар толору эппиэттэри биэрдилэр. Кэпсэтиигэ кыттыбыт, нэһилиэк олохтоохторо, сүөһү иитиитигэн тыа сиригэр дьарыктанар ыччат аҕыйаҕын, улахан комплекстары тутан, үлэ миэстэтин таһаарарга уонна үлэлиир усулуобуйаны тупсаарарга болҕомто уурулларга наадатын, үөрэх тэриллэрэ аныгы ирдэбилгэ эппиэттээбэттэрин, үбүлэһиннэрэ сыл ахсын кыччаан иһэрин, балыыһа үлэһиттэрин оттуларыттан ыарыһахха сыһыан тупсуон наадатын, тыа сирин ооньууларыгар спортсменнары эрдэттэн сүүмэрдиир үлэ ыытыллыахтаах буолуоҕун бэлиэтэтилэр. Улуус дьаһалтатын оттуттан үгүс үлэ барар диэн сыаналаан туран, 2013 сылларааҕы баһылык отчуотун 100% бөҕирилэрин биллэрдилэр.

***В. КОЛЕСОВА**, Бөтүү*

Ыччат үөрэнээр уонна сыныаллар

ЭДЭР КОРРЕСПОНДЕНТ

Аатынньы ый иртэтүгэр «Кэскил» хаһыат редакциятыттан үөрүүлээх сурах кэлбита. «Сыккыс» литературнай кууруһуок оҕолоруттан биир үөрэнээччини республикатаабыт эдэр корреспондеппар слеттарыгар кыттыыны ыларыгар

ыҥырыы суругу туппуппут. Республика оҕолоругар айар-суруйар дьоҕурдаах оҕолору сайыннарар кууруһуоктар, пуостар үлэлиилэр. Бастыҥ үлэлээх кууруһуоктар ахсаннарыгар киирсэммит, «Сосновый бор» санаторийга сыныаллар, үөрэнэр, дьарыктанар сыалларыгар ситиһиилэр. Бастыҥ үөрэх дьылыгар «Сыл бастыҥ корреспондента» номинация кыайыылаарга Лутинова Аня сыныаллан, үөрэнэн кэлбитэ.

Аня Нам улууҕун Салбаҥ орто оскуолатыгар ситиһиилээхтик үөрэнэр. Оскуола, кылаас ыытар үлэтигэр кыхтоохтук кыттар. Сыныалаҥ кэмигэр быысыбайдыыр, ийэтигэр көмөлөһөр, сайыҥын дьоҥҥа кытта оттоһор, сир аһын хомуйар. Аня эйэх дөҥөрдоох, үлэһит кыыс. Киниэ көрсөн таһа үчүгэйдик сыныаллан быыһыгар турар, ол иһин «Сосновый бор» диэн аатаабыттар. Лаҕыр үлэтин кэмигэр араас тэрээһиннэр буолбуттара, ол курдук «Кэскил» хаһыат үлэһиттэриҥ, суруналыыстарыҥ, «Үйэ» суруналаа редактора И. Кривошапкинаны, «Хараҕ дала» биэрии ыытаччыта Георгий Белоусовы, үгнүүһүт Афанасий Афанасьевы, ырыаһыт Гоша Васильевы, эстрада ырыаһыта Паша Боярскаяны, оҕо тэриллэтиҥ салайаччыта Т.И. Охлопковы, «Чуораанчык», «Колокольчик» суруналаалар корреспондеппарын, студеннары уонна. кытта бэртэтиҥ, иҥирэх көрсүһүүлэр, кэпсэтиилэр, лекциялар буолбуттара. Иллэҥ саммитигэр боолуҥна, киниэ уонна араас тэрээһиннэргэ сылдьыбыппыт. Этэрээттэриттэн араас күрэхтэһиилэр, оонньуулар буолбуттара, дорообуйабытын туһсарынныбыт. Бу слекка сылдьан эйэҕэс билэлим, көрдүм, үөрэнним. Түмүкпэр, оҕолорго туһаайан этиэм эбэ, үчүгэйдик үөрэниҥ, «Кэскил» хаһыаты кытта дөҥөрдөһүҥ, хаһыакка бары суруйтарыҥ. «Сосновый бор» санаторий үлэһиттэриҥэр, «Кэскил» хаһыат редакциятыгар уонна учууталбар Евдокия Давыдовна Протопоповаҕа махталбын тиэрдэбин", - диэн кэпсээнин түмүктээта.

Маша ЫЛАХОВА,
Салбаҥ оскуолатын 11-с кылааһын үөрэнээччитэ

Тыа сирин II спортивнай оонньууларын көрсө

КЫРАЧААННАР СПАРТАКИАДАЛАРА

Бэс ыйын 12 күнэ М. Аммосов аатынан болуоссат кырачааннар чуор куоластарынан туолла. Ороҥуон 7 оҕо саадын 8 хамаандата үһүс ороҥуонун спартакиадаларын ыытта мунньуулар. Хас биирдии хамаанда бэйэтэ туспа формалаах, эмблемалаах. Күннээҥи түбүктэрин көрдөрөр фотомонтажтар болуоссаты киэргэттилэр.

Кырачаан спортсменнар болуоссакка парадтаан киирэлэр. Спартакиада кылаабынай судьуйата С.П. Алексеев спортсменнар күрэхтэһиигэ бэлэмнэрин туһунан ССКП райкомун бэрэстэбинтэлигэр И.В. Колмогоровка араастаан биэрэр. Спортсменнары аҕэрдэлээһин кэнниттэн ааспыт иккис спартакиада кыайыылааҕа Хамаҕатта оҕо саадын спортсменнара спартакиада былааҕын күөрэччи котоҕоллор. Болуоссакка оҕолор "урраа" хаһыылара дуораайар.

Ити кэнниттэн флажоктарынан уонна уобуруччаларынан араас хамсаныылар оҥоһуллуннулар. Спартакиада эстафетаҥа саҕаланна. Бастакы эстафетаҕа бастакы миэстэни 42 сөкүүндэнэн кэлэн Хамаҕатта оҕо саадын истиллээччилэрэ ыллылар. Кииннэртэн үс сөкүүндэнэн хаалан Нам селотун "Кэнчээри" оҕо саада иккис миэстэҕэ тигистэ. Үһүс миэстэни 1 №-дээх оҕо саадын бастакы хамаандата ылла.

Ордук кордоох күрэхтэһиилэр эдэр велосипедистар ортолоругар барда. Уолаттарга Бөтүҥ оҕо саадын велосипедиһа бастаата. Кыргыттарга Хамаҕатта бэрэстэбинтэлэ кимиэхэ да иннин биэрбэтэ. Биирдиилээн сүүрүүгэ 1 №-дээх оҕо саадын истиллээччита Дима Тусахов бастаата. Киин кэнниттэн Хатыҥ Арыы, Хамаҕатта бэрэстэбинтэллэрэ утуу-субуу калан иккис-үһүс миэстэни ааҕардастылар. Кыргыттар сүүрүүлэриэр быһыйдарыыллар 1 №-дээх "Кэнчээри", Хамаҕатта кыргыттара буоллулар.

Үһүгү ыстаныыга Хатыҥ Арыы бэрэстэбинтэлэ 2 м 38 см түһэн бастаата. Кыргыттартан бастакы миэстэни Хаарчаана Кириллина (Бөтүҥ) 1 м 80 см ыстаата.

Булкаастаах эстафетаҕа кэнчээрилэр бэйэлэриэр кими ааҕардастылар. Кыргыттар сүүрүүлэриэр быһыйдарыыллар 1 №-дээх "Кэнчээри", Хамаҕатта кыргыттара буоллулар.

Үһүгү ыстаныыга Хатыҥ Арыы бэрэстэбинтэлэ 2 м 38 см түһэн бастаата. Кыргыттартан бастакы миэстэни Хаарчаана Кириллина (Бөтүҥ) 1 м 80 см ыстаата.

Булкаастаах эстафетаҕа кэнчээрилэр бэйэлэриэр кими

Жизнь как есть

УЛЫБНЕМСЯ ДРУГ ДРУГУ...

В последнее время я каждый день на улицах родного и любимого села вижу людей, которые куда-то все время спешат, и их лица так напряжены, и взгляд так злобочен чем-то, что порой невольно уступаешь им дорогу, пытаясь избежать их, чтобы не столкнуться. Бывает, что на твои вопросы такие люди могут ответить грубостью. А все из-за того, что их одолевает зависимость, они могут быть зависимы ото всего: денег, кредитов, бытовых проблем, не понимания в семье, одиночества... Они не замечают маленьких радостей, окружающих нас, людей, встречающихся на пути. Словом, они потеряли себя, гармонию жизни... Очень печально! Они вызывают во мне неимоверную жалость...

Каждый человек индивидуален, каждый его взгляд, поступок, каждое слово – все это индивидуально. И порой не всем это нравится, и когда мы ощущаем чью-то волну злости или неприязнь, мы испытываем трудности и замешательства. Казалось бы, не так уж и важна антипатия другого человека, но оно со временем может породить такое же зло к окружающим, как ненависть.

Что такое ненависть? В чем она проявляется? В каких чертах?

Действительно, проблема ненависти очень серьезна и касается каждого из нас. И не всегда мы пытаемся преодолеть это чувство, ибо не пытаемся побороть в себе свои страхи и сомнения. Так, ненависть другого человека может вызвать у нас чувство собственной неумелости, неуверенности, несчастья. И это действительно так. Ведь если мы каждый день будем сталкиваться с ненавистниками, то жизнь наша превратиться в бесконечные страдания, так как будем зациклены в постоянных обидах, сомнениях, что лишит полноценной счастливой жизни.

Хочу отметить, что ненависть – то не что иное как удел слабых людей, которые не способны на что-то большее, чем выплескивать свою злобу на других людей. А ведь это так и есть, мы часто завидуем и ненавидим тех, у кого есть что-то, чего нет в нас самих, которые выше нас, и тем самым доказываем свою слабость и страх. Можем нагрубить вежливому человеку, обидеть веселого, упрекнуть успешного, затмить яркого и так далее...

Все-таки когда-нибудь к каждому из нас придет такое время, когда он поймет, и так бывает, даже очень часто, человек начинает размышлять над прожитой жизнью.

Вспомним слова Александра Николаевича Островского: «Жизнь дается человеку лишь раз и прожить ее нужно так, чтобы не было больно за бесценно прожитые годы». Не понимал все это, в суматохе и однообразного течения дня человек становится безразличным ко всему, что его окружает. Он становится замкнутым, агрессивным, впадает в депрессию, приводящей в конце концов к ненависти ко всем. А ведь ненависть – это не решение всех проблем, а наоборот начало пути к бессмысленно протекающей жизни.

Ведь жизнь дается один раз, и мы просто обязаны прожить ее достойно, и должны понимать, что на каждого дня слагается вся наша жизнь!

Настя ДЬЯКОНОВА,
ученица 11 «б» класса МБОУ «НСОШ№2»

КОНКУРС ДЛЯ ШКОЛЬНИКОВ «СЕВЕРНЫЙ ОЛЕНЬ»

Республиканский конкурс для учащихся 3-9 классов «Национальная гордость народов Севера «Северный олень», организованный и проводимый ЦОУ «Байкальский лицей», стартовал 10 января. Всего за текущую неделю в адрес оргкомитета поступило более 150 заявок из 13-ти улусов республики и 11-ти школ города Якутска, что составило 41 % охвата школ в целом по республике. Больше всего работ приглашено на конкурс Кроссвордов, посмотрим, что будет вызывать интерес на следующей неделе.

В связи с продолжительными активированными днями и конце января и начале февраля прием заявок на конкурс продлен до 15 февраля, а работы принимаются до 7 марта.

На конкурс принимаются работы на родном языке (русском, якутском, эвенском, эвенкийском и юкагирском). Материалы конкурса: 3-4 классы – кроссворды, рисунки; 5-9 классы – рефераты, эссе, сказки, стихи, фотопрезентации.

Очный этап конкурса – интеллектуальная игра «Брейн – ринг» состоится 28 марта 2014 года.

Итоги детского республиканского конкурса творческих работ «Национальная гордость народов Севера «Северный олень» будут оглашены в рамках VII Всероссийского фестиваля массовых коммуникаций «Дни РК в Якутии» 27-28 марта 2014 года. Подробнее с условиями участия в конкурсе и положениями вы можете ознакомиться на сайте Байкальского лицея: www.baykallicey.ru. Справки по телефону: 8 (411 2) 36-84-97

Мин маныык этиилээхтин

СЫРАЛААХ ҮЛЭНИ СЫАНАЛЫАХХАЙЫҤ

Мин Абый улууһуттан саҥа калан, студент оҕобут үөрэттэрээри, оҕобор үөрэтэр тирах, комо буолаары чугаһаан, 1 Хомустаах нэһилиэгэр аастыт саасыттан олохсуйан эрабин.

1 Хомустаах нэһилиэгэр сомоҕолоһуу бырааһынныыгар куораттан С.А. Зверев аатынан национальнай театр саҥа тахсан эрэр артыыс оҕолор, бэйэлэрин талааннарын, дьоҕурдарын көрдөрөн киһини дуоһутар кэнсиэри көрдөрөн барбыттара. Ол курдук, саха араас музыкальнай инструменнарыгар оонньоотулар, үгнүүлээтилэр, ыллаатылар-туойдулар. Хомойуох иһин, кэнсиэр буолар чааһыгар буолбата, хойутаан саҕаланна. Саалаҕа уон иһиэн тарбахха аҕыллар киһи мунньунна. Манна даҕатан эттэхха, дьон кэнсиэрдэргэ сылдьаллара молтох эбит. Бу саҥа үүнэн эрэр артыыстарбыт туох диэн сапаалаах барбыттара буолуой? Кэнсиэр биилэтин сыаната да удамыр соҕус эбит. Нэһилиэк дьоно калбатэвиттэн киһи хараастар...

Билиҥэш эдэр ыччаты ойуур саммит кэллэ. Бу артыыс оҕолор иҥэлээх, аҕалаах дьоннор буолуо диэн. Олохпут сатарыйан, оҕолорбут үлэтэ-хамнаһа суох сылдьан араас куһаҕан дьаллыктарта ыллараллары хас биирдии тороппут биэс тарбах курдук билэр инни. Оҕолорбут баар буолан олохпут тупса, дойдубут үүнэ-сайда турдаҕа. Оҥон үүнэр-сайдар эдэр ыччаты ойуоҕун.

Кулууп үлэһиттэрэ бу күһүнгүттэн араас элбэх тэрээһиннэри ыыталлар да олохтоохтор сылдьаллара олох молтоһуор эбит. Кулуупка киирдэххэ ыраах, сырдыга, үүнээйитэ элбэҕэ киһини кэрэхситэр. Сыныалаҥ киин үлэһиттэрин сыралаах, ыарахан үлэлэрин сыанналаан, тэрийэр тэрээһиннэрин кэлэн көрөргүтүгэр уонна кохтоох кытыыны ыларгытыгар ыҥырабын.

Н. АРТАМОНОВА,
1 Хомустаах

Кор-күлүү

ОЛОХХО ТУОХ БААРЫНАН...

Нэдиэлэ бастакы күнүгэр Сахаар үөлэһиннээҕин Макаары көрүстэ:

— Хайа, Макаар, дорообо! Эн үбүлүөйгэр бараары ноларок атыыласпыт. Кыра тэлэбиисэр, мультфильм короргор, — диэн үөрэ-кото Сахаар биир тыыныгын кэпсээн кэбистэ.

— Ээ, Сахаар, аастыт субуотаҕа үбүлүөйүм буолбута ээ, — диэн Макаар тоботүн тардыбыта.

— Оччоҕо, кимтэ биэрэбин? — диэтэ Сахаар соҥуйбучча.

* * *

Урут, билиҥҥи курдук үөрэҕирии туйгуна ааты ылар илик учууталлар: «Арыгыһыт оҕото арыгыһыт, табахсыт оҕото табахсыт, үөрэҕэ суохтар, эн да баллааскын, үөрэҕи ылыа суоххун», — диир учуутаалар 60-70-е сылларга бааллара. Уруогун билбэт оҕону учуутала моҕор: «Бу саллайбыт тобоҥ курааннах», — диэн оҕо тоботүн тоҥсуйар. Онуоҕо: «Эттээх ээ», — диэбит.

* * *

Үс саастаах уол «аҕам кэллэ» дии-дии ытыһын таһынна, сотору буолаат ыаллара Уйбаан дьиэҕэ киирэн кэллэ. «Оо, аны паапам кэллэ», — диэн үстээх уол чаҕаарда.

* * *

— Нуулга нуулу эптээххэ хаһый? — диэн учуутал үөрэнээччитигэр ойдотоору дуоскаҕа суруйар.

— Иккиннуул буолар, — диэн үөрэнээччи хардарар.

— Сыыһа! Нуул буолар, — диэн учуутал дуоскатын тоҥсуйар.

— Бэрэбиэркэлиэххэ! Калькулятор ханнаный? — диэн үөрэнээччи бэриммэт.

* * *

— Онтон мин сэттэ кылааһы бүтэрэн ааппын-суолбун билэбин, кыратык суруйабын, ааҕабын даҕаны, хамнас, пенсия ыларбар илии баттыыбын, үөрэҕим кыра буолан криминалга коррупцияҕа мафиозный структураҕа, мошенничествоҕа кыттыспакка, билбэккэ кэллим, — диэн сэттэ уон сааһын туолбут Маҕай Макаар кэпсии олордо.

К. ЕРЕМЕЕВ,
1 Хомустаах

ООО "САНДАЛ"
ПРИНИМАЕМ ЗАКАЗ НА ПОСТАВКУ ТРАКТОРОВ И НАВЕСНОГО ОБОРУДОВАНИЯ

марок Синтай и Донгфенг (КНР), *Беларус МТЗ*
ГАРАНТИЯ на 1 год

вся техника заводского изготовления

	Марка трактора	Мощность	Кол. цилин	Кабина	4 ВД	Цена в Якутске	
						Заказ	Склад
1	Синтай ХТ 220	22	2	нет	нет	152000	175000
2	Синтай ХТ 244	25	2	есть	есть	280000	310000
3	Синтай ХТ 304	30	2	есть	есть	320000	360000
4	DF -244	25	3	есть	есть	340000	350000
5	DF – 304	30	3	есть	есть	390000	420000
6	DF - 404	40	4	есть	есть	490000	510000
7	Беларус МТЗ -82.1	82	4	есть	есть	830 000 рублей	
8	Погрузчик фронт. Беларус (кун)					115000 рублей	

ОПЛАТА: 70% по подписанию договора, 30% при получении товара.
ОПЛАТА: трактора Беларус производится в следующем порядке
ЦЕНА: 830 000 рублей
1 оплата – 5% от стоимости трактора + 60000 расходы перевозки до Нижнего Бестяха Мегино-Кангаласского улуса = 35500 + 60000 = 95 500 рублей.
2 оплата – 60 000 рублей по получении трактора (расход перевозки).
3 оплата – 45% от стоимости трактора (319 500 рублей) в течении 40 дней после получения трактора.
4 оплата – 50% от стоимости трактора (355 000 рублей) в течении 80 дней после получения трактора.

Поставка по заказу осуществляется партиями:
1. Заказ - до 25 февраля 2014 г. ... Поставка до г. Якутска – с 25.03.2014 по 30.04.2014 г.
2. Заказ – до 25 апреля 2014 г. .....Поставка до г. Якутска – с 15.05.2014 по 15.06.2014 г. 3. Заказ – до 10 июня 2014 г. .....Поставка до г. Якутска - до 15 июля 2014 г.

Широкий выбор запчастей в наличии на трактора СИНТАЙ (100%), ВЕЙТО, Донгфенг.
На трактора и оборудование купленные от ООО "Сандал", действует скидка на запчасти – до 20% .
ДАННАЯ ЦЕНА ДЕЙСТВУЕТ ТОЛЬКО ДО 25 ФЕВРАЛЯ 2014 г.
Тел. 74-55-07, 75-17-31, 89142304052

ҮҺҮРЭХ ТЫЫТТАР

Күндүтүк саныыр кэргэммин, тойон эдэбитим, иниҥ-эбэбитим, Түбэ нэһилиэгин олохтоохуна **СИВЦЕВ ЕГОР ЕГОРОВИҺЫ** олоҕуттан кэрэ-бааҥа күннүнэн – 65 саастыыр туолар үбүлүөйүгүнэн – долгуйан туран истиҥник эҕэрдэлиибит!

Эн олоххо сыҥьаанныгынан, уҥаҕа дьулуурдуунан, билиҥнэ-көрүүгэ тардыһыылаах, ил-эйэ, чөл олоххунан холобур буоларгын биһиги – ыаллар үөрэх таах-уллаах, дьиэлээх-уоттаах, оҕолоох-уруулаах дьон буолан сиргэ чиҥник ииттиибит. Күндү кыһибитигэр баҕарабыт саха чигил тэнит мэҥэлэрэ хаттаанах дорҕоонуйаны, бүлүүрүйбэт сайаҕас санаарыынан, соргулаах суоҕаанан үтүө холобур буоларгар. Барыбыт таптаныттан, махталыттан, үөрүүттүттэн, ситиһиилиттэн кылаат ааттаан уйдаран үйэ аайы эҥэнгэ сырыт диэн алгыыбыт.

Кэргэнин, оҕолоругун, сиэнэрин, хос сиэнин, киинэттэрин, күтүөтүн

Ойор күннээх оҕо саастыт доҕоро, аанан эрэр ааҕан саастыт сылларын аттаа, уҥаҕоруу улускэннээх дьыалаларын үтүө уолланнарыа. Түбэ нэһилиэгин Ыытык кийиитэ **ЕГОР ЕГОРОВИЧ СИВЦЕВЫ** чаҥылхай күннээх Айыы сиргэр ииппит 65 саастаах уруйдуубут-айхаллыыбыт!

Дьоһун олоххунан, маанылыы майгыгынан уҥаҕа-хамнаска үтүө сыҥьаанныгынан биһиэхэ холобур буоларгын. Дьоро күнүт сылаас тыына доҕотторугун, аймахтарыгар ыччаттыллара, тапталлаах кэргэнин, оҕолоругун, муурун бүөтэ сиэнэриттэн үтүө-маанылыы алгыс-махтал этиилэрэ иннигэ олохтоох эстэ да үрдүк тэтимнэ, үтүө айылаах биэрэхтиин! Дьол-соргу тосхойдун, уйгу-быйан олохтуйдун, кэнчээри мэчиэтэйэ кэскилэ кэлэҕэтин, үһүн дьоллоох олохтонуун диэн алгысыыбын аҥаабыт, эҕэрдэбитин этэбит!

Эрдэлээх доҕотторугун - "Сардаана" түмсүү

Ыытыктабыллаах **АГЛАИДА АЛЕКСЕЕВНА!**

Убаастыыр коллегабытын, дьүөгэбитин кэрэ-бааҥа үбүлүөйүгүнэн үөрүн-көтүн истиҥник эҕэрдэлиибит!

Эйиги талан ылбыт идэратинэн доруобуйа хаҥыстабылыгар уруҥ таһаарыылаахтык, бэриниилэхтик үһүн сылларга уҥаҕаан-хамсаан, кэлэн баланнаах, идэтин толору баһылаабыт специалист баһылыгынан биирдэ уҥаҕаар коллективтаар, тэриллэ-ттарга, нэһилиэккэ дириҥ ыытыктабылы ылардын. Олоххун бар дьонун доруобуйатын туһугар-тар аҕаан, махталы-ытыктабылы ылан, эйэлээх суох, үтүө суобастаах, айылаах уҥаҕын, дьоҥҥо-сэргэҕэ уоруоньаҥ, маанылыы майгыгын биһиги холобур оҥостобут. Тэриллэбит профсоюһун председателин быһыытынан коллективтаа туһугар ахчаабыт ыһамньыгын, уҥаҕын дьоҕурун, ситиһиилэриҥ, олохтоох кэрэ уҥаҕар дьоһун уҥаҕын, нэһилиэк олоҕор кохтоохтук кыттарыын уруҥнуу сыаналаныыбыт, барча махтал тыыларын тиэрдэбит.

Убаастабыллаах Аглаида Алексеевна, оҕолоругун, сиэнэриҥ, аймах дьонун сылаас таптаалларыгар утуттаан, сиэнэриҥ миниэгэс мичээрдэриҥ олоҕуттан кэрэхсэ-дии, санаан саҥаардын диэн кэрэни кэрэхсиибит. Уестубат уйгуран, уруу-көтүү укталлын, уҥуохор тыыныҥ уһаатын, сиҥнэ-ттаан сиҥэ ситиһиилэр сылаанын кэлэҥнэ-тыннар диэн алгыспыт үтүгэ, санаабыт мааныта Эйиэхэ тиэрдэбит.

Хатырык нэһилиэгин "Кэскил" оҕо сайдар кэнсиэн коллектива

Хатыҥ Арыы нэһилиэгэр олоҕор күнү ааҕыстын, эйэҕэс эҥэбитин **ПЕТР ЕГОРОВИЧ СОФРОНОВЫ** 60 саастаах туоллар өрөгөйдөөх үбүлүөйүгүнэн иҥнэстик-истиҥник кэлэн туран эҕэрдэлиибит!

Оҕолоругун сылаас таптаалын, сиэнэриҥ миниэгэс мичээрдэриҥ сүрэххэр сөҥүрдүөн санаан саҥаардын, үйэҥ уһаатын! Бэйэҥ туспутуттар оҥорбут үтүө үтүө саҥаан, тутуоҕа да хомойуоҥ комоҥ, сүбэҥ, ааҕалыы амарах, эйэлээх эйэҕэс сылаанныҥ ыраах дириҥ махталбытын тиэрдэбит.

Кэргэнин, уоллаттарын, кыргыттарын, киинэттэрин, сиэнэриҥ

Күнду уолаппахтэрбитин, тыа хаһаайыстыбытын сайдыытыгар тутуулаах үтүө сыраларын биэрбит **АНАТОЛИЙ МИХАЙЛОВИЧ ВАСИЛЬЕВЫ** 80 сааһын, **МАКСИМОВ ВАЛЕРИЙ АНАТОЛЬЕВИҺЫ** 65 саастаах тэҥнэҕэ туолбуттарыгар истиҥник эҕэрдэлиибит!

Советскай Армия күнүн кэрэ-көрдөөбүт таҕаарыстарбытын Армия күнүнэн эҕэрдэлээн туран, дьиэ кэргэнигитигэр ис эйэни, ыс-хас олоҕу, дьоҕор-соргуну баҕарабыт. Уйэлээх тутууларгыт дьоҥнутутар-сэргэлэриттэн туолуннар. Дом!

Хамаатта истиҥнэриҥ

Олунньу 23 күнүгэр күнүс 11 чаастан «Туйулгэ» сылыыллан киниигэр «Хамаатта - мин дойдум» нэһилиэк Күнүн болаатыгар уруккуттан тэрийиллэр тэрээһиннэрэ ыытыллыыбыт.

Программа:

11:00 - Афанасий Бурнашев «Тракторист уоллаттар» уонна «Хамаатта суоннардара» кинигэлэрин презентацията (бүүлэр сиргэ. Д.Д. Новгородов аатынан «Кэскил» балаҕан)
11:00 - Нэһилиэк талаанныыхтарын уус-уран оҥоһуктарын быыстапката
11:00 - 14:00 - Туолбалар уонна тэриллэлэр иккиэ ардыларыгар курохтаһыы
14:00 - Хамаатта нэһилиэгин Күнүн үөрүүлэх аҥаардыата
14:30 - Наҕараада
15:30 - Саха сирин норуоттарын VI-е спортивнай оонньуулларыгар анаммыт эстафета
15:30 - Хамаатта нэһилиэгин гимнэтин, быыбарын, ыччатын ырыата суруллуоҕа
16:00 - Россияҕа культура сылынан, Саха сирин норуоттарын VI-е спортивнай оонньуулларыгар уонна И.Д. Винокуров- Чаҥылҥан 100 сылыгар анаммыт Хамаатта нэһилиэгин уус-уран самодеятельнойын фестиваллаах концерта
17:30 - Күрэхтэр түмүктэрин таһаарыы
21:00 - 01:00 - Сыныйалаах кинэтэ, хаҥыратэ 100 солк.

Хамаатта ыаллыыбыт олохтоохторо уонна ыаллыыттара, бу күн куттуумуттан тэмсэн, барыы биир сомоҕо буолуоҕуз!

Ак Алтынкүннүүгүнэ
ЗАЙМ
под залог автомобиля или получительство физического лица
для индивидуальных предпринимателей
300 000 рублей
с процентной ставкой 0,1% в день срок от 10 до 730 дней

Наш адрес: ул. И.Винокурова, 2 тел. 8-411-62-43-086
ООО «МФО Алтын ЭкспрессКредит» ИНН 1435252943 ОГРН 1145501001

«ОЛУК» маҕаһынын «БИРЮСА» МОРОЗИЛЬНАЙ ЛАРЬДАРЫ дьиэлэр тиэрдэн биэрэрэ сайаанка хомуйар:

Бирюса-200ИК-3 19 100 р. (тахтыйа)
Бирюса-260ИК-1 20 000 р. (тахтыйа)
Бирюса-260ИК-3 21 000 р. (тахтыйа)
Бирюса-353ИК-3 23 500 р. (тахтыйа)
Бирюса-453ИКЭ 29 800 р. (тахтыйа)
Бирюса-580ИКЭ 33 700 р. (тахтыйа)
Бирюса-260И-3 22 600 р. (стекла хрышка)
Бирюса-146ЦЕ 20 200 р. (морозильный шкаф)
Бирюса-145ЦЕ 16 500 р. (морозильный шкаф)
Бирюса-14Е-2 14 000 р. (морозильный шкаф)

Оту таҕынан керамический плиталар, стиральный машыналар (для сельской местности), кроватьтумбалар, мультиварималар, кимфоркалар, утуйар таҥас уонна да арааһа таҕыстар эмиэ баар.

Тиэрэн биэрии телефуон кинэ уҥуохтарга 1000 солк.

Дьиэлэнэн эмиэ: «Олук» маҕаһын, Юрюнгюрдюк уул 1/1, тел. 8-4112-30-33-07, 8-962-739-12-03.

БИЛЛЭРИИЛЭР

РАСПОРЯЖЕНИЕ
17.02.2014 № 311-р

Об ограничении проведения культурно-массовых мероприятий в муниципальном образовании «Намский улус»

В связи с проведением в муниципальном образовании «Намский улус» VI спортивных игр народов Республики Саха (Якутия), распоряжаюсь:

1. Всем главам поселений муниципального образования, руководителям управлений, предприятий и организаций, вне зависимости от форм собственности, ограничить проведение различных культурно-массовых мероприятий, а также коллективных праздников (ысыахи), с целью оптимизации, экономии финансовых и людских ресурсов.

2. Контроль исполнения настоящего распоряжения возложить на заместителя главы, управляющего делами администрации Степанова Н.Н.

Глава А. Атласов

От 17 февраля 2014 года
ИЗВЕЩЕНИЕ

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации, информируем о предоставлении в аренду земельных участков, по адресу:

* Хатын-Арынский наслег, с. Аппаны, ул. И. Решетникова, 6, корп. 2, площадью 1200,00 кв.м, под ЛПХ (приусадебный участок);
* Хатын-Арынский наслег, ур. Хонтолоох Алаас, площадью 50000,00 кв.м, под ЛПХ (полевой земельный участок);
* Хатын-Арынский наслег, ур. Дарата, 6, корп. 2, площадью 20000,00 кв.м, под ЛПХ (полевой земельный участок);
* Хатын-Арынский наслег, ур. Баача, площадью 12001,00 кв.м, под летник;
* Хатын-Арынский наслег, ур. Талкы, площадью 9600,00 кв.м, под пашню;
* Модутский наслег, с. Тумул, ул. Северная, площадью 1891,00 кв.м, под индивидуальное жилищное строительство;
* Модутский наслег, с. Тумул, ул. Озерная, 16, площадью 497,00 кв.м, под ЛПХ (приусадебный участок);
* Тастахский наслег, ур. Ханчалы, площадью 35000,00 кв.м, под ЛПХ (полевой земельный участок);
* Ленский наслег, с. Намцы, ул. Дружбы, 18, корп. 1, площадью 120,00 кв.м, под магазин.

За справками обращаться в администрации соответствующих наслегов.

Директор
Р.К. Колоделников

ПОЛОЖЕНИЕ
конкурса красоты и грации «Миссис Энсиэли-2014»

1. Улусный конкурс «Миссис Энсиэли-2014» (далее конкурс) – мероприятие высшего художественного уровня, который пройдет в Намском улусе с. Намцы, представляет реальный шанс самым достойным мамам, женам Намского улуса заявить о себе, получить новую уникальную возможность личностного и профессионального роста, быть олицетворением красоты и мужества нашего улуса.

1.2. Настоящее положение определяет порядок организации и проведения конкурса, условия участия в нем.

2.2. Задачи конкурса:

– Знакомство с культурой, традициями и искусством;

– Развитие у конкурсантов артистизма, чувства стиля и моды, умение создать свой имидж;

– Содействие гармоничному развитию личности;

– Создание условий для реализации творческого потенциала современной молодежи;

– Организация досуга и отдыха молодежи.

3.3. Состав жюри определяется организаторами конкурса.

3.4. В качестве спонсоров конкурса могут выступать как коммерческие и некоммерческие организации.

4. Условия конкурса

4.1. К участию конкурса допускаются девушки:

– Возраст участниц от18 до 35 лет;
– Рост 160 см;
– Модельная внешность;
– Обаяние;
– Культура общения;
– Артистизм.

4.2. Участницы заявляют о своем участии в конкурсе до 22 февраля 2014 г. по контактным номерам: 89142651305.

5. Порядок и сроки проведения конкурса

5.1. Конкурс «Миссис Энсиэли-2014»

Этапы шоу-программы:

1) Приветствие в национальном костюме.
2) Спортивный выход в связи с проведением Спартакиады в Намском улусе.
3) Деловой выход (выход в деловых костюмах).
4) Выход с детьми.
5) Вечерний наряд.

5.2. Программа:

1) Подготовка.
2) Фотосессия 25 февраля для газет и интернета.
3) Финальное шоу-программа конкурса.

6. Определение победителей

6.1. Определение победителей конкурса осуществляется по следующим критериям:

– внешность;
– физическая форма;
– творческие способности;
– оригинальность и уровень исполнения мастерства;
– умение держаться на публике.

6.2. Победители конкурса определяются по сумме баллов, набранных в ходе выполнения конкурсных заданий.

ООО «ВИКАРТ»
Немюгюнский хлебозавод

С связи с расширением на постоянную работу требуются Пекари, Кондитеры, Разнорабочие, Водители, Грузчики, Авто слесари.

От вас: Ответственность, умение работать в команде, энергичность, желание, можно без опыта работы, возраст от 23 до 38. При себе иметь санкнижку.

От нас: Достойная заработная плата, соц. пакет.

Обращаться по тел:
89142941877 89142665000

СЪЕМКА СВАДЕБ И ТОРЖЕСТВ!

Желаете запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще – позвоните по телефону 42-9-48, 89243660623, 89141077316. Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

Саха ойуута мандара дьону тардар, харыстыыр, үтүөнү түстүүр дьикти күүстээх. Ол кистэлэгин ингэриммит текстиль – «Кэрэ» ателье аныгы технологиянан оҥорон таһаарар сахалыы истиллээх, оһуор-бичик ойуулаах, дьиэни киэргэтэр кэрэ көстүүлээх түннүк, остуол, дьыбаан сабыылара, күнээҕи, мааныга кэтиллэр таҥастары, маны таһынан олоппос олбохторун, оҕо, дьахтар, эр киһи сахалыы таҥаһын, салфеткалары, оҕолорго анаан сахалыы остуоруйа геройдара ойуулаах матырыйааллары оҥорон таһаарар.

Көлөн көрүг, атыылаһыҥ!

Биһиги аадырыспыт: Нам сэл., Чернышевскай уул. 2, «Шоколад» атыы-эргиэн дьиэтэ.

Тел. 89841163817, 89841127335

Продолжается регистрация, перегистрация, вакцинация собак и кошек против бешенства с 2-х месячного возраста и регистрация вновь приобретенных собак и кошек.

Регистрация, перегистрация – платная, вакцинация – бесплатно.

Просим всех жителей села Намцы привести на вакцинацию и регистрацию ваших питомцев.

Режим работы: с 9 ч. до 17 ч., обед с 13 ч. до 14 ч. Выходной: суббота, воскресенье

Конт. тел. 41-1-54 Намская ветеринарная лечебница

Сделаем по вашим размерам встроенную, корпусную мебель, офисные перегородки, лоджии.

Тел. 89247610053

Нам селотун кинигэр бэрээдэктээх, ыраас ыалга 3 хостоох квартираны куортамыга биэрэбит. Төлөбүрэ – 7 тыһ. солк.

Тел. 89627376731

Грузовые перевозки по селу, по городу.

Тел. 89243661967, 89841160270

Куплю рога оленя и лося.

Тел. 89841040178

Считать недействительным утерянный паспорт 9813 478156 на имя Эверстова Егора Александровича

Считать недействительным утерянный военный билет на имя Эверстова Афанасия Николаевича

«Аргыс-такси» по селу и улусу. Проезд до 24.00 – 100 руб., с 24.00 до 07.00 – 150 руб.
43-111, 43-232, 89142913221, 89841174289 89248676068, 89641250411
Грузовые перевозки
Предъявителю купона скидка – 20 руб.

ИДЬУО иһитиннэрэр

ОЙУУРУ СОКУОННАЙА СУОХ КЭРДЭЛЛЭР

Ааспыт надыаларда 19 киһи кырбаммыт, эчэйбит, 3 уоруу тахсыбыт. Олунньу 11 к. Уодэй олохтоохо гр. С. биллэрбитинэн кини дьиэтин ааныы күлүүһүн алдьатан киирбиттэр. Олунньу 14 к. 8 №-дээх аптекаттан биллэрбиттэринэн аптека урукку бухгалтера гр.-ка М. 20220 солк. тарилтэ харчытын бэйэтигэр ингэриммит. Олунньу 12 к. 1 Хомустаах лесничествотыгар, 537-с квадракка сокуонайа суох маһы кэрдибиттэр. Олунньу 15 к. Партизан балыыһатыттан биллэрбиттэринэн массыына иһигэр гр. Г. олбут. 26 киһи административнай эпиэтинэскэ тардыллыбыт, ол иһигэр 19 киһи общественнай сиргэ итирик сылдьан. ГАИ 350 транспоры бэрэбиэркэлээбит, 68 боротокуол толорбут, 1 материальнай суол быһылаана тахсыбыт.

ВСИЭМ
Восточно-Сибирский институт экономики и менеджмента
Лицензия серия 90Л01 №0000510 от 18.12.2012 г. рег. №0472

- **ВЫСШЕЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ:**
  - ЮРИСПРУДЕНЦИЯ
  - ЭКОНОМИКА
  - МЕНЕДЖМЕНТ
- **СРЕДНЕЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ (на базе 9 и 11 кл.):**
  - ПРАВО И ОРГАНИЗАЦИЯ СОЦИАЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ
  - ЭКОНОМИКА И БУХГАЛТЕРСКИЙ УЧЕТ
  - ОПЕРАЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В ЛОГИСТИКЕ
  - ЗЕМЕЛЬНО-ИМУЩЕСТВЕННЫЕ ОТНОШЕНИЯ
- **ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ПЕРЕПОДГОТОВКА (от 6 месяцев до 1 года, без отрыва от производства)**
  - БУХГАЛТЕРСКИЙ УЧЕТ И АУДИТ
  - ЭКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ГОРНОДОБЫВАЮЩЕЙ И НЕФТЕГАЗОВОЙ ОТРАСЛИ
  - УПРАВЛЕНИЕ ПЕРСОНАЛОМ
  - ЮРИСКОНСУЛЬТ

Делай **Карьеру** *быстро!*

WWW.VSIEM.RU 25-99-11 32-52-77
Вилюйский тракт, 4 км., д. 3А

Кылыы Дорообина олохтоохо, ветеран, сырыы ветерана, сырыы огдоробото, Хатын-Арыы нэһилиэгин бочуоттаах гражданина, ханнаах ийэбит, эбэбит, кос эбэбит
ФЕДОРОВА
Мария Гавриловна
уһун, мараан марыыттан олохтон туоратыгар бары билэр дьонуттан, аймахтарыттан дьиэрэйиэ курдуйан турар иһитиннэрэбит.
Оҕолоро, сиэнэлэр

Күнүү ханнаах ийэбит, эбэбит, кос эбэбит, тыыл ветерана
ПОТАПОВА
Мария Егоровна (Фоня)
бу дьыл олунньу 15 күнүгэр 84 саастыгар күн сириттэн барбытын аймахтарбытыгар, уоллаанньыттэригэр, билэр дьонуттан дьиэрэйиэ курдуйан турар биллэрэбит.
Оҕолоро, кэйиннэрэ, кутуоттарэ, сиэнэлэрэ, хос сиэннэрэ

Күндүтүк санньыр, уйаастыыр эдьиийбит, хабокон нэһилиэгин ытык ыччатына
ПОТАПОВА
Мария Егоровна (Эдьиий Фоня)
мараан марыыттан бу күн сириттэн түөрааабылыгар чүтаа дьыммутуттар дириҥ кутурдаммытын биллэрэбит. Аһыгытын таҥнэ уллэстэбит.
Намтан, куораттан Дьяконовтар, Потаповтар, Тихоновтар, Егоровтар, Айхалтан Шапошниковтар, Тихситтэн Пестряковтар

Күүдү хийиллэптиэгэр, саҥаспытыгар Федорова Вера Михайловнаҕа, балтыбытыгар Марина Прокопьевнаҕа уонна Валентина Васильевнаҕа таптыыр бырааттара, убайдара
ИВАНОВ
Семен Семенович
эмиэ күн сириттэн барбытынан дириҥ кутурдаммытын гиэрдэбит.
Федоровтар

Кийиллэрэ, саҥаспыт Васильева Марина Прокопьевнаҕа, табаарыстарбытыгар Федорова Вера Михайловнаҕа, Попова Валентина Васильевнаҕа биирэ тереебут бырааттара
ИВАНОВ
Семен Семенович
сотуумардык өйбүтүнэн мар хомолтолорун уллэстэбит.
Васильевтар, Терешкиттэр, Даниловтар

Табаарыстарбытыгар Вера Михайловна, Денис Степанович Федоровтарга бырааттара
ИВАНОВ
Семен Семенович
сотуччу өйбүтүнэн мар хомолтолорун таҥнэ уллэстэбит.
Терешкиттэр, Протопопова М.И., Петуховтар, Тарская Е.Е.

Глубоко уважаемым друзьям Дмитрию и Валентине выражаем искреннее соболезнование по поводу кончины любимой матери
ХРИСТОФОРОВОЙ
Надежды Пудовны.
Крепитесь.
Наталья, Афанасий

Коллектив ЖКХ п. у. Партизан ОАО «Намкоммунтеплоэнерго» выражает глубокое соболезнование жене Третьяковой Евдокии Николаевне, всем родным по поводу скоропостижной кончины
ГЛАЗКОВА
Виктора Васильевича.
Скорбим вместе с вами.
П.у. ЖКХ Партизан

Нам улууһун Партизан нэһилиэгин олохтоохо
ГЛАЗКОВ
Виктор Васильевич
52 саастыгар сотуумардык олохтон туоратыгынан кэргэннигэр Третьякова Евдокия Николаевнаҕа, оҕолоругар, сиэнэлэригэр, бары аймахтарыгар дириҥ кутурдаммытын тиэрдэбит. Аһыгытын таҥнэ уллэстэбит.
«Партизан нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, общественность

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбуйааччы — ***41496,***
суругу тиһии,
хаһыаты таҥыы — ***41332,***
бухгалтерия — ***41141,***
факс — ***41141, 41496.***

Тэрийэн таһааразчылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энгсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна массабай коммуникациялар эйгэлэригэр көтөөн көрүүгэ Федеральнай сулуусна СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — ***ПИ №ТУ14-0216.***

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэҕитин, дьиэрит аадырыһын чөпчү ыйыт. Редакцияҕа кириэбит суруктар төннөрүллүөхтэр. ***Автор этэрэ хаһыат санаатыныын молдьун биир буолбат.***

«ЭҺГСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложнай уул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

«Энгсиэли» хаһыат
РИС талыллына, таҥыллына уонна бэчээттиир сыаҕар бэчээттэнэ.
Адырыһа: Нам сэл. Заложная уул. N4
Формата А3. Кэмэйэ 1,5 бэчээт. лист
Конгл.сыанаран атыылаар
Индекс — 54889. Тиража — 2134
Бэчээккэ илии баттаныытын графига — 12.00 ч. 18.02.2014 с.
Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 18.02.2014 с.